

Деокупована Старосалтівська громада: від зруйнованих доріг до нових стратегій розвитку (Подкаст)

Автор:

**Деокупована Старосалтівська громада: від
зруйнованих доріг до нових стратегій розвитку
(Подкаст)**

Учасник подкасту Анатолій Бурменко, керуючий справами виконавчого комітету
Старосалтівської селищної ради

У деокупованій Старосалтівській громаді, що розташована майже за 40 км від кордону з рф та за 30 км від Вовчанська, відновлюється зруйнована інфраструктура, влада залучає громадськість для того, щоб визначити стратегічні напрямки подальшого розвитку.

Команда «Слобідського краю» разом з експертами з децентралізації в рамках проєкту «Зміна свідомості» вже відвідала 13 громад Харківської області, де були проведені дискусії з представниками місцевої влади та активними жителями. Зокрема, нещодавно така дискусія відбулася у деокупованій Старосалтівській громаді. Про результати цих обговорень ми поговоримо у нашому подкасті з керуючим справами виконавчого комітету Старосалтівської селищної ради Анатолієм Бурменком.

Старосалтівська громада була окупована з перших днів повномасштабного російського вторгнення. Силам оборони України вдалося визволити громаду в травні 2022 року. Пане Анатолію, з якими викликами зіткнулася громада відразу після деокупації, які гострі питання вже вдалося вирішити, які виклики залишаються?

По-перше, скажемо про центр громади – Старий Салтів, а також її правобережну частину: села Федорівка, Шестакове. Дуже багато людей виїхало. Дуже багато було руйнувань – житлового фонду, інфраструктури, дороги, мостове господарство. Зруйновані були водогони. Було відсутнє світло. Також не було газопостачання. З цим ми зіткнулися.

За цей час – минуло майже два роки – що вдалося? Світло по всій громаді вже є, вже давно. Налагоджений зв'язок, Інтернет. Також частково ремонтуються дороги, але це ще залишається проблемою. Роботи там ще тривають.

Стосовно відновлення житлового фонду, за допомогою Харківської ОВА вдалося залучити кошти фонду відновлення. І зараз тривають роботи з відновлення багатоквартирних будинків. Також ми ефективно застосовуємо інструмент «Відновлення», куди люди подають заяви. Створені відповідні комісії з фіксації цих руйнувань, і по пошкодженому майну, і по зруйнованому. Тож такий процес триває.

Люди побачили, що громада – у такі складні часи, які не закінчилися, – починає відновлюватись. І хоча не всі, але почали повертатись у громаду. Але процес став зворотним десь після 10 травня, коли наш ворог почав новий наступ на Харківську область. Люди знов почали виїжджати, коли ситуація стабілізувалася, стали повертатися. Також у нас добавилися ще

ВПО. Особливо з прикордонної громади. Більшість наших переселенців з Вовчанської громади.

Була розбита амбулаторія № 1 у Старому Салтові, зараз іде процес її відновлення. Але проблема була в спеціалістах. За час російської окупації та в період активних бойових дій лікарі виїхали з громади. Деякі повернулися, а деякі – ні. Довелося шукати нових спеціалістів для громади. Знайшли, і зараз на всю громаду три лікарі. В цілому – вистачає.

У медичних закладів не було транспорту – був викрадений або пошкоджений. Питання з транспортом вирішили. Допомогло міністерство. Також виграли обласний конкурс, завдяки чому додався ще один автомобіль. Тому спеціалістів хай і небагато, але за рахунок того, що є транспорт, ми в принципі вже всі населені пункти перекриваємо.

Волонтерські організації теж залучають лікарів, приїжджають автобуси, надають стоматологічні послуги. У нас же медицина лише первинної ланки. Тому якраз нам дуже корисно, коли приїжджають такі автобуси з фахівцями, люди записуються на прийоми та отримують медичні послуги.

У Старосалтівській громаді в рамках проєкту «Зміна свідомості» відбулася дискусія щодо підвищення рівня співпраці між органами місцевого самоврядування, громадянським суспільством та громадянами. Взагалі, як у вашій громаді налагоджений цей діалог? Під час зустрічі взяли щось собі на замітку?

Хочу сказати, що в цій складній ситуації люди мобілізуються і ставляться з розумінням. Є вислів, що біда об'єднує, так сталося і в нашій громаді. Зараз між жителями громади та владою є порозуміння, хоча бувають суперечки. Але зараз основне – нам тут вистояти і подолати ворога. І для цього діалог знайдений.

Думаю, що для того, щоб такий діалог був, треба, щоб була довіра. Довіра у людей, до органів влади. Розумієте? А довіра буде, коли влада буде прозора, відкрита і чесна перед людьми. Це по-перше.

По-друге, я розумію, що коли ти робиш якусь роботу, то владі треба діяти не тільки самостійно, а теж залучати широкі маси, активних громадян, щоб налагодити партнерство. Це другий етап.

А третій етап – це вже співробітництво. Можу навести приклади, як ми з громадськими організаціями спільно писали проєкти. Ми пишемо проєкти – їх запрошуємо до партнерства. Вони пишуть проєкти, ми – їхні партнери.

Розподіляємо функції, виконуючи заходи, у тому числі розподіл фінансів. Зрозуміло, що по фінансах громада покриває більшу частку. Але партнери теж якийсь компонент беруть на себе і трошки, що можуть, фінансово допомагають.

Зараз у нас свобода слова, демократія, люди багато говорять. А знаєте, чого не вистачає? А не вистачає якраз культури спілкування. Критика дуже корисна, але корисна тоді, коли ти сам пропонуєш. А критика заради критики, думаю, це негативний чинник. Треба також працювати з людьми, щоб у них виховувати культуру спілкування. Це моя така думка. І це спільний процес. Ми над собою працюємо, і люди повинні працювати. Будь активний, допоможи, запропонуй. Хоча б пройти вулицею, зібрати анкети, допомогти вивчити громадську думку, і це буде робота, корисна для нас усіх.

Повернемося трошки до дискусії, яка відбулася у вашій громаді. Можливо, під час обговорення народилися нові ідеї для вирішення актуальних для громади завдань?

Дещо повернуся назад. Коли громада об'єдналася – а ми була перша в Харківській області об'єднана територіальна громада – ми розробили стратегію розвитку. Там були визначені стратегічні цілі, але зараз помінялася ситуація. І тому, коли ми проводили актуалізацію, ми зрозуміли, що деякі стратегічні цілі зараз, скажімо так, не актуальні, а виникли нові. Тож прийняли рішення розробити нову стратегію розвитку Старосалтівської територіальної громади. В якості партнера у розробці цього документа нам допомагає фундація розвитку. Також знайшли наших партнерів, це програма, яка оці всі моменти профінансує.

І якраз ідея була в тому, щоб залучити до процесу жителів, зібрати вихідні дані, провести дослідження того стану, в якому ми знаходимося. Саме у людей запитати, що вони хотіли б побачити у цій новій стратегії. Вирішивши залучати людей, почали із самої малечі, яка ще залишилася в громаді. Оголосили конкурс малюнків, як діти бачать своє майбутнє, як вони бачать свою громаду в майбутньому. От вже зібрали ми малюнки і будемо проводити таку виставку, обиратимемо кращі. Думаю, ми потім їх заохотимо. Ці малюнки, скажімо так, будуть закладені в основу нашої стратегії.

Потім провели засідання робочої групи, куди увійшли представники громадськості. Розробили такий опитувальник. Зараз на сайті у нас триває збір усіх пропозицій і оцінка нашого стану. До опитування на місцях

доеднали старостинські округи. Поки що опитування триває. Зберемо пропозиції, які потім опрацює робоча група. І я думаю, це гарний такий інструмент. І тут ми якраз об'єднуємося.

Ви зауважили, що до роботи над стратегією розвитку громади залучили міжнародні фундації. Ви казали також про виїзні прийоми лікарів. Яку ще підтримку отримує громада від партнерів?

Перш за все, це гуманітарна допомога, засоби гігієни. Готуємо списки, щомісячно оновлюємо, оскільки у нас динаміка, хтось виїхав, хтось додався.

Я повернуся до тих часів, коли після деокупації починали роботу. Велика проблема була в тому, щоб ремонтувати пошкоджене житло. Через благодійників, гуманітарників і волонтерів надходили будівельні матеріали, які роздавали людям. І вони перед тим, як вступити в зиму, ремонтували дахи, вікна. Спочатку це було ОСБ, зашивали так, щоб зберегти хату. Потім вже пішли допомоги, там і склопакети, і все інше.

Міжнародні організації надавали допомогу в засобах для опалення і самих матеріалах для опалення. А також через державну програму отримували дрова на опалення соціально вразливі верстви населення. Інші мешканці громади також отримують допомогу з паливом.

Дякую за цікаву розмову. Переконалий, що створена у співпраці з громадськістю стратегія розвитку стане ефективним інструментом розбудови. Тож побажаємо Старосалтівській громаді успіху. А всім нам – скорішої Перемоги!